

Oslo, 3. februar 2021

Samferdselsminister Knut Arild Hareide
Samferdselsdepartementet

PRIORITERINGER I NTP: E16, VOSSEBANEN, RINGERIKSBANEN M.M.

Naturvernforbundet ønsker raskere og flere tog mellom Oslo og Bergen og at gods overføres fra vei til bane mellom Østlandet og Vestlandet. Samtidig må vi hindre at veitrafikken vokser, og vi trenger en samferdselspolitikk som reduserer biltrafikken i byområdene. Vi må videre velge samferdselsinvesteringer som skåner naturen for å ivareta naturmangfoldet og hindre store utslipp av klimagasser fra arealbruksendringer.

I forrige uke offentliggjorde Samferdselsdepartementet KS2-rapporten for fellesprosjektet E16 og Ringeriksbanen. Prosjektet har engasjert Naturvernforbundet i lang tid. Det er verd å nevne at prosjektet mangler en ferdigstilt konseptvalgutredning (KVU), og at det dermed heller ikke har vært gjenstand for ekstern kvalitetssikring på konseptnivå (KS1). Den valgte traseen går gjennom svært verdifulle naturområder, tross sterke advarsler fra miljøfaglig hold. Klimagassutslipp fra arealbruksendringer i myr og annen natur er nå også blitt et tema med økende fokus.

Ringeriksbanen – uten noen tilhørende firefelts motorvei – var gjenstand for grundige utredninger på 1990-tallet, som et prosjekt som skulle korte inn Bergensbanen og gi en moderne jernbane mellom Oslo-området og Hønefoss. Trasévalget var svært omdiskutert av hensyn til både naturvern, jordvern og vern om kulturminner. Stortinget vedtok derfor i 2002 en trasé for banen som skulle gå utenom de verdifulle mest verdifulle områdene. Tross klare advarsler fra blant annet Miljødirektoratet¹ og det internasjonale Ramsar-sekretariatet for våtmarksområdet² valgte myndighetene etter prosjektets oppstart i 2013 å se bort fra Stortingets vedtak. I tillegg til jernbanen skulle det nå bygges en firefelts motorvei, og det videre arbeidet med å utrede samferdselsprosjektet tok utgangspunkt i en trasé gjennom de sårbare og verdifulle områdene.

Naturvernforbundet ønsker raskere tog mellom landets to største byer og kunne akseptere Stortingets valgte traséløsningen for Ringeriksbanen fra 2002, men har i den nye prosessen etter 2013 tatt sterk avstand fra både motorveien og den felles traseen gjennom de sårbare og verdifulle områdene. Naturinngrep i den størrelsesordenen det her er snakk om, er uakseptabelt – for både naturmangfoldet og naturens bidrag til å lagre karbon.

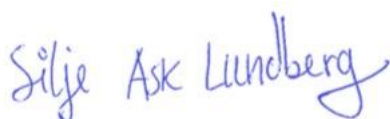
Hele hensikten med jernbanen er å redusere bruken av mer miljøbelastende transportformer og avlaste veinettet. Da blir det meningsløst å bygge en motorvei parallelt som bidrar til økt veitrafikk – blant annet inn og ut Oslo-området – og gir ytterligere belastning på natur og klima. Trafikkberegningene utført for fellesprosjektet viser at biltrafikken vil øke som følge av prosjektet, sett i forhold til om vei og bane ikke bygges ut.³ En slik politikk gir ingen mening.

Det er samtidig et stort behov for å ruste opp Bergensbanen også vest for Hønefoss. Det trengs blant annet flere og lengre kryssingsspor for å legge til rette for mer godstransport på banen og flere persontog mellom landets to største byene. Videre trengs det større utbygginger mellom Voss og Arna for å øke kapasiteten også for lokaltrafikken, for å korte ned reisetida og for å sikre banen mot ras.

Utfordringene tatt i betraktning ber Naturvernforbundet om at Nasjonal transportplan 2022–2033 (NTP) prioriterer slik når det gjelder E16 og jernbanen mellom Oslo og Bergen:

- **Planen om ny firefelts E16 fra Skaret til Hønefoss legges bort. Isteden rustes dagens vei opp.**
- **Traseen for Ringeriksbanen endres i tråd med Stortingets opprinnelige vedtak fra 2002, som gjør at banen går utenom de sårbare og verdifulle områdene.**
- **Mens planene for Ringeriksbanen endres, prioriteres utbygging av dobbeltspor på delsparseller mellom Arna og Voss samt fjerning av flaskehalser på andre deler av Bergensbanen. Dette samt moderat utbedring og rassikring av E16 vest for Voss, i hovedsak langs dagens veitrasé, prioriteres framfor Hordfast.⁴ Vi støtter forslaget fra Statens vegvesen og Bane NOR om ikke å sette i gang bygging av motorvei Arna–Trengeid.**

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet



Silje Ask Lundberg
leder

¹ Brev fra Miljødirektoratet til Klima- og miljødepartementet 5. mai 2014: *Innsigelse til kommunedelplan for E16 Skaret–Hønefoss i Hole og Ringerike kommuner*

² Brev fra Ramsar-sekretariatet til Miljødirektoratet 24. september 2014: [Potential ecological change at Ramsar site 802 Nordre Tyrifjord](#)

³ Bane NOR og Statens vegvesen februar 2018: [Reguleringsplan med konsekvensutredning \(KU\) - Fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 Høgekastet–Hønefoss - Klimabudsjett for infrastruktur og transport](#)

⁴ Se også brev fra Naturvernforbundet til samferdselsminister Knut Arild Hareide 6. februar 2020: [Utred et nytt og moderat alternativ for E39](#)